

РЕШЕНИЕ

№ 5122

гр. С., 21.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 173 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Б.Р.

при участието на секретаря В.К.

като разгледа докладваното от Б.Р. Гражданско дело № 20231110101262 по описа за 2023 година

Производството е по общия съдопроизводствен ред на ГПК.

Образувано е въз основа на Искова молба, вх. № 5504/09.01.2023г. на СРС, подадена от Ж. Г. Д. срещу А. Й. Д.. С Определение от 05.12.2023г. съдът е допуснал по реда на чл. 214, ал. 2 ГПК изменение на предявения иск с добавяне на претенция за законна лихва върху главницата от подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

Ищцата **Ж. Г. Д.** е предявила срещу ответника А. Й. Д. иск с правно основание по чл. 127, ал. 2 вр. ал. 1 ЗЗД за осъждането му да ѝ заплати сумата от **12136,81 лева**, представляващи дължимия от ответника дял и половината от заплатените от ищцата като солидарен длъжник за периода 04.12.2020г.-06.12.2022г. общо 24273,62 лева задължения по Договор за банков ипотечен кредит на физическо лице № *****/27.12.2010г. и Анекс № 2 към него от 25.02.2015г., сключен с "*****" АД, по който страните отговоряли солидарно към банката, **ведно със законната лихва** от подаване на исковата молба /09.01.2023г./ до окончателното изплащане на сумата.

Ищцата твърди, че с ответника сключили брак на 02.06.2007г. На 24.01.2011г. закупили в режим на съпругеска имуществена общност недвижим имот - апартамент в град С., ул. "*****" № ***, вх. Б, ап. 12, с площ от 110,44 кв.м. Средствата за покупката били осигурени чрез заем от банка по посочения по-горе договор, обезпечен с ипотека. Кредитополучател била ищцата, а ответникът бил солидарен длъжник. Вноската за погасяване на кредита била 1047,00 лева месечно с падежи до 25.12.2040г. От 04.12.2020г. страните били във фактическа раздяла, тъй като ответникът бил изведен от жилището по силата на издадена срещу него заповед за незабавна защита. След тази дата ищцата изплащала сама и с лични средства вноската по кредита, а ответникът отказвал по всякакъв начин да участва в това, като в последствие дори имал и парични претенции. С решение на съда, влязло в сила на 09.06.2021г., бракът между страните бил прекратен, а апартаментът - оставен за ползване на ищцата и непълнолетните деца на страните. Ответникът инициирал производство за делба, но в крайна сметка процесният имот бил продаден, като след покриване на задълженията по договора за заем, всяка от страните получила полагащия ѝ се

дъл. Доколкото за периода на фактическа раздяла ищцата сама и с лични средства изплащала солидарния дълг по заема, то претендира ответникът да ѝ заплати половината от платените суми. В насрочените по делото публични съдебни заседания ищцата не се явява, като се представлява от адв. В.Т., адв. А.И., мл.адв. В.С., адв. П.Т.-Л.. Предявеният иск се поддържа, включително в хода на устните състезания.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК ответникът А. Й. Д. е подал Отговор, вх. № 104251/13.04.2023г. на СРС, с който оспорва предявения иск като недопустим. Изтъква, че апартаментът е продаден на трето лице, като по силата на чл. 104 и чл. 107 ЗЗД страните не дължали никакви суми една на друга. Ако тези доводи не се възприемели, то се прави възражение за прихващане с вземането, което ответникът имал спрямо ищцата за наем за ползването на имота за периода 04.12.2020г.-07.12.2022г. С допълнителна молба уточнява, че сумата, с която се прави възражение за прихващане, е 21600,00 лева. В насрочените по делото публични съдебни заседания ответникът не се явява, като се представлява от адв. С. Й.а, която оспорва предявения иск, включително в хода на устните състезания. Допълнителни съображения излага в Писмена защита, вх. № 73119/05.03.2024г. на СРС.

Софийският районен съд, като взе предвид подадената искова молба, предявения с нея иск, становището и възражението на ответника, съобразявайки събраните по делото доказателства, основавайки се на релевантните правни норми и вътрешното си убеждение, намира следното:

Исковата молба е подадена от надлежно легитимирана страна при наличие на правен интерес от производството, като предявеният с нея иск е **допустим** и следва да бъде разгледан по същество. Не са налице предпоставки за решаване на делото с неприсъствено решение или решение при признание на иска.

Съобразно нормата на чл. 154, ал. 1 ГПК доказателствената тежест по предявения иск е за ищцата. Същата следва да установи при условията на пълно и главно доказване, че е валидно сключен описаният договор за кредит, че в него съществува уговорка за солидарна отговорност между страните, че е заплатила сочената сума за своя сметка, както и че за посочения в исковата молба период страните са били във фактическа раздяла. В тежест на ответника е да докаже плащане. По заявеното възражение за прихващане ответникът следва да установи наличието на парично, изискуемо, компенсиремо и ликвидно вземане спрямо насрещната страна.

Видно от Договор за банков ипотечен кредит на физическо лице № *****/27.12.2010г. и Анекс № 2/25.02.2015г. към него, „*****“ АД е отпуснала на кредитополучателката Ж. Г. Д. кредит в размер на 90000,00 евро за закупуване на жилище. А. Й. Д. е подписал договора и анекса към него като солидарен длъжник, като същият отговаря изцяло за всички задължения по договора и анекса към него. Кредитът е отпуснат с цел покупка на жилище, като е обезпечен с договорна ипотека върху него. С Нотариален акт № 2/24.01.2011г., т. 1, рег. № ***, дело № 2/2011г. на Нотариус № *** – Б.Н., А. Й. Д. и Ж. Г. Д. са закупили недвижим имот – апартамент в град С., ул. „*****“ № ***, бл. А, ет. 3 (надземен), ап. 12, с площ от 110,44 кв.м., ведно с припадащите се към него площи, права и помещения. С Нотариален акт № 4/24.01.2011г., т. 1, рег. № 184, дело № 3/2011г. на Нотариус № *** – Б.Н., са учредили в полза на банката-кредитор ипотека върху него. С Нотариален акт № 66/07.12.2022г., т. 7, рег. № 14363, дело № 1147/2022г. на Нотариус № *** – С.Т., страните са продали апартамента на трети лица. Тези обстоятелства не се оспорват от страните.

Видно от наличното на л. 112 от делото заверено копие, по гр.д. № 60084/2020г. на СРС, III ГО, 84 състав, е издадена Заповед за незабавна защита № 20268216/04.12.2020г., с която А. Й. Д. е задължен да се въздържа от извършването на домашно насилие спрямо Ж. Г. Д., отстранен е от общото жилище, находящо се в град С., ул. „*****“ № ***, вх. Б, ет. 3, ап. 12, задължен е да не доближава Д. и жилището на по-малко от 300,00 метра, както

и да посещава специализирана програма.

С Решение № 20118213/18.05.2021г. по гр.д. № 63404/2020г. на СРС, 117 състав, е прекратен с развод сключеният на 02.06.2007г. между страните брак. Родителските права над децата А. и Д. Д.и са предоставени на майката при посочен режим на родителски отношения с бащата и присъдена издръжка. Семейното жилище, представляващо апартамент в град С., ул. „*****“ № ***, вх. Б, ет. 3, ап. 12, се предоставя за ползване на жената. Решението е влязло в сила на 09.06.2021г.

По делото като свидетел е разпитана М.К.. Показанията ѝ съдът, като прецени внимателно съобразно обстоятелствата по чл. 172 ГПК, кредитира изцяло, доколкото са вътрешно непротиворечиви, в съзвучие с останалия събран по делото доказателствен материал и без данни да са дадени целенасочено пристрастно. Свидетелката К. е приятелка на ищцата, като се познават от деца. Ж. Д. и А. Д. били бивши съпрузи. Не е сигурна за датата, но със сигурност помни, че станало през 2020г. на Никулден: срещнали се с Ж. в супермаркет, където тя ѝ споделила, че няколко дни преди това Д. ѝ е посегнал, поискала е защита и се наложило да го изведат от жилището. Свидетелката останала известно време при ищцата, защото тя била изплашена, имала нужда от помощ. През това време Д. не бил идвал там. Събирали негови вещи, а след като си тръгнала той си ги прибрал. Знае със сигурност, че не се е връщал да живее в жилището, нито след тази дата с ищцата двамата са ходили някъде заедно или са правили нещо общо.

В съзвучие с тези показания е и разпечатката от електронна поща от 21.12.2020г. от ответника до ищцата /л.114/, в която той заявява, че не живее в жилището от 04.12.2020г., когато бил отстранен от него, като ѝ дава информация какви суми и къде трябва да се плащат във връзка с жилището и децата.

По делото са изслушани заключения на вещо лице по съдебно-счетоводна и допълнителна съдебно счетоводна експертизи, които съдът кредитира изцяло като изготвени от компетентно вещо лице, при пълно и ясно дадени отговори на поставените въпроси и без данни за евентуална неправилност. Вещото лице е установило, че за периода 04.12.2020г.-06.12.2022г. заплатените от Ж. Д. суми за вноски по договора за кредит възлизат на 24677,19 лева. По договора за кредит за периода 04.12.2020г.-06.12.2022г. няма внесени суми от страна на А. Д.. Ответникът не спори, че ищцата е заплатила посочените от нея суми /л.134/.

Съгласно чл. 121, ал. 1 ЗЗД, освен в определените от закона случаи, солидарност между двама и повече длъжници може да съществува само ако е изрично уговорена. В противен случай следва да се приеме, че отговорността е разделна и, доколкото не следва друго от уговорката, всеки от длъжниците отговаря за съответна част от дълга, равна на тази на всеки от другите длъжници. В договора за кредит изрично е посочено, че ответникът е солидарен длъжник, наред с кредитополучателката-ищца. Доколкото към момента на сключване на договора и покупката на жилището страните са били съпрузи, то и по силата на закона /чл. 32, ал. 2 СК/ отговорността на съпрузите за изплащане на задълженията по кредита за семейното им жилище е солидарна.

Събраните по делото доказателства обосновават, че, считано от 04.12.2020г., страните по делото са във фактическа раздяла. Срещу ответника на 04.12.2020г. е издадена заповед за незабавна защита и той е изведен от общото жилище. От показанията на св. К. става ясно, че намиращите се там негови вещи са събрани, той си ги е взел и повече не се е връщал в общия дом. Няма данни след тази дата между страните по делото да е налице поведение, свидетелстващо на продължаваща семейно-брачна връзка между тях и общо домакинство. Напротив: ответникът е насочил ищцата как и кога да плаща разносните по жилището, колата и децата, изтъквайки невъзможност да продължи да плаща същите, изтъквайки и разходите за личното си настаняване извън семейното жилище. Всичко това свидетелства за прекъснато нормално семейно общуване, обективно опразване на брачната връзка от нормативно и морално изискуемото ѝ съдържание и настъпването на фактическа раздяла

между съпрузите. Липсата на всякаква духовна, физическа и икономическа връзка между тях е основание да се приеме, че презумпцията за съвместен принос е оборена, съответно придобитите имущества от съпрузите в този период са техни лични. В тази насока и в светлината на спора по настоящото дело от своя страна следва изводът, че погасените от ищцата за периода след фактическата вноски по договора за кредит следва да се считат заплатени с нейно лично имущество, а не с общи средства на двамата съпрузи. Общият принос на двамата съпрузи при погасяване на кредита следва да се счита оборен поради безспорно установения по делото факт на настъпила между тях фактическа раздяла и липса на общо домакинство. В подкрепа на изложеното е и практиката на ВС/ВКС – ТР 35-1971-ОСГК, р.1372/28.01.2009г.-гр.д.5932/2007г.-ВКС,Пг.о., р.143/06.02.2017г.-т.д.2693/2014г.-ВКС, Пт.о.

Съгласно чл. 127, ал. 1 ЗЗД, ако не следва друго от отношенията им, както е и в настоящия случай, това, което е платено на кредитора от единия от солидарните длъжници, в отношенията помежду им следва да се поеме по равно. Съгласно чл. 127, ал. 2 ЗЗД солидарният длъжник, платил в повече от полагащото му се задължение, има право на иск срещу останалите солидарни длъжници за платеното в повече. И, тъй като от 04.12.2020г. страните са във фактическа раздяла, то за исковия период ответникът дължи на ищцата на собствено основание само половината от общо заплатената от нея сума за погасяване на кредита, а именно – 12338,60 лева, т.е. повече от сумата, за която е предявен искът, като същият принципно е изцяло основателен. Без значение е това какви суми е заплащал ответникът в предходни периоди, тъй като те не се обхващат от предмета на настоящото дело.

Ответникът е заявил възражение за прихващане със сумата от 21600,00 лева, дължима му според него от ищцата за ползването на процесния имот за периода 04.12.2020г.-07.12.2022г. Следва да се има предвид, че възражението за прихващане, надлежно заявено в хода на висящ съдебен процес като защита на ответника срещу предявения срещу него иск, е **допустимо**, дори вземането му да не е нито ликвидно, нито изискуемо. В този случай погасителният ефект ще настъпи след влизане в сила на решението, с което се установява съществуването на вземането и неговата изискуемост. Така р.113/09.07.2013г.-гр.д.1274/2013г.-ВКС,Пг.о.

Съгласно чл. 57, ал. 1 СК в случаите, когато с бракоразводното решение се предоставя ползването на семейното жилище на единия от бившите съпрузи, между тях възниква наемно правоотношение, което е възмездно по своя характер. Размерът на този наем в конкретния случай нито е определен от съда, нито страните са постигнали съгласие ползването да е безвъзмездно. Определянето на този наем може да бъде направено и след приключване на брачното производство в отделен иск (р.96/14.03.2016г.-гр.д.4842/2015г.-ВКС,IVг.о., р.199/15.01.2018г.-гр.д.154/2017г.-ВКС,Пг.о.). Тъй като възмездното наемно правоотношение възниква по силата на съдебното решение, то изпращането на покана за плащане на наем не е необходимо (р.199/15.01.2018г.-гр.д.154/2017г.-ВКС,Пг.о.). За периода на фактическа раздяла обаче съпрузите не биха могли да предявяват искове за обезщетения, които се основават на ползването на семейното жилище от един от тях, тъй като те биха били неоснователни с оглед нормата на чл. 17 СК. Едва с прекратяването на брака отпада задължението на съпрузите да осигуряват благополучието на семейството съобразно имуществото и доходите си – арг. опр.686/31.05.2013г.-гр.д.114/2013г.-ВКС,Пг.о., р.294/06.06.2023г.-в.гр.д.6387/2022г.-СГС. Затова до прекратяването на брака с развод Д. не дължи на Д. никакво обезщетение за ползване, нито наем за процесния имот. За периода след прекратяване на брака действително такава наемна цена е дължима, като според настоящия съдебен състав липсва пречка, ако тя не е определена с бракоразводното решение или в нарочен процес, да се установи като размер в друго производство по повод заявено възражение за прихващане.

По делото е изслушано заключение на вещо лице по съдебно-оценителна експертиза, което съдът кредитира изцяло като изготвено от компетентно вещо лице, при пълно и ясно дадени отговори на поставените въпроси и без данни за евентуална неправилност. За периода 04.12.2020г.-07.12.2022г. вещото лице е установило, че средният пазарен наем за процесния апартамент възлиза на 1260,00 лева, а за половината имот – 630,00 лева. Половината от имота след прекратяването на съпружеската имуществена общност е собственост на ищцата, а на ответника е другата половина. При определяне на дължимия наем следва да се отчита и фактът, че в жилището живеят и ненавършилите пълнолетие деца на страните, за които по силата на чл. 57, ал. 2, изр. 2 СК не се дължи наем. Ищцата е държала и ползвала половината от имота като нейна собственост, а другата половина /на Д./ – въз основа на бракоразводното решение. От тази половина следва да се приспадне жилищното пространство, което ползват децата, като, с оглед това, че те са две, по аргумент от р.627/08.03.2011г.-гр.д.176/2009г.-ВКС,IVг.о., ищцата дължи наем само за една трета от тази половина. Затова от общо дължимата за половината на ответника сума за периода 09.06.2021г.-07.12.2022г., която съдът въз основа на заключението на вещото лице по съдебно-оценителната експертиза и след съответни изчисления, определя на 11356,26 лева, ищцата дължи само една трета или 3785,42 лева, за която възражението за прихващане е основателно.

С оглед изложеното **предявеният иск е основателен за сумата от 8351,39 лева, като за горницата над тази сума до пълния си предявен размер от 12136,81 лева следва да бъде отхвърлен като погасен чрез прихващане.**

За яснота е необходимо да се отбележи, че по възражението за прихващане съдът се произнася в диспозитива на решението само когато възражението е основателно. С отхвърлянето на иска като погасен чрез прихващане в решението се индивидуализират пасивното, но и активното вземане по основание и размер. Съдът не се произнася по неоснователното възражение за прихващане в диспозитива на решението, зачитайки неговата характеристика на защитно средство срещу предявения иск, като максималната защита, която ответникът може да получи посредством това възражение, е отхвърляне на иска (ТР 2/2020-2022-ОСГТК).

По разноските:

Съгласно чл. 78, ал. 1 и ал. 3 ГПК, право на разноски има само страната, в полза на която е постановен съдебният акт. Съобразно изхода от делото право на разноски имат и двете страни, които своевременно са заявили претенции в тази насока, като са представени и списъци по чл. 80 ГПК.

Съобразно изхода от спора в полза на ищцата от общо установените разноски в размер на 2825,45 лева следва да се присъдят **1944,20 лева**. Съобразно изхода от спора в полза на ответника от общо установените му разноски в размер на 1910,00 лева следва да се присъдят **595,72 лева**.

Водим от горното и като съобрази ТР 2/2020-2022-ОСГТК, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА А. Й. Д., ЕГН *****, от град С., да заплати на **Ж. Г. Д., ЕГН *******, от град С., **сумата от 8351,39 лева**, представляваща дължимия от ответника като солидарен длъжник дял от заплатените от ищцата за периода 04.12.2020г.-06.12.2022г. задължения по Договор за банков ипотечен кредит на физическо лице № *****/27.12.2010г. и Анекс № 2 към него от 25.02.2015г., сключен с "*****" АД, по който страните отговаряли солидарно към банката, **ведно със законната лихва** от подаване на исковата молба /09.01.2023г./ до окончателното изплащане на сумата, **като**

ОТХВЪРЛЯ предявения иск за горницата над **8351,39 лева** до пълния му предявен размер от **12136,81 лева** като погасен чрез съдебно прихващане с насрещното вземане на ответника за сумата от **3785,42 лева**, представляваща дължим от Ж. Г. Д. наем за ползването в периода 09.06.2021г.-07.12.2022г. на неговия дял от апартамент, находящ се в град С., ул. „*****“ № ***, вх. Б, ет. 3, ап. 12, представляващ бившето семейно жилище, предоставено за ползване на съпругата с Решение № 20118213/18.05.2021г. по гр.д. № 63404/2020г. на СРС, III ГО, 117 състав, влязло в сила на 09.06.2021г.

ОСЪЖДА А. Й. Д., ЕГН *****, от град С., да заплати на **Ж. Г. Д.**, ЕГН *****, от град С., на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата от **1944,20 лева**, представляваща разноски в производството пред районния съд (гр.д. № 1262/2023г. на СРС).

ОСЪЖДА Ж. Г. Д., ЕГН *****, от град С., да заплати на **А. Й. Д.**, ЕГН *****, от град С., на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, сумата от **592,72 лева**, представляваща разноски в производството пред районния съд (гр.д. № 1262/2023г. на СРС).

Решението подлежи на обжалване пред Софийския градски съд с въззивна жалба, подадена чрез Софийския районен съд в двуседмичен срок от съобщението.

Решението, на основание чл. 7, ал. 2 ГПК, да се съобщи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____